

24. Lengyel Filmtavaszz

2018. április 12-18. Művész mozi

2018-ban ünneplik a lengyelek függetlenségük visszaszerzésének 100. évfordulóját. Lengyelország 123 éves felosztottságát követően újjászületett és visszatért Európa térképére. Az idei Lengyel Filmtavaszz keretében ezt az időszakot a *Mania* c. filmalkotás segítségével idézzük fel, melyben a főszereplőt a némafilmkorszak épp emelkedőben lévő sztárja, Pola Negri alakította, rendezője és operatőre pedig a magyar Illés Jenő volt. A korábban eltűntnek vélt, de 2006-ban megtalált némafilm vetítését élőzene színesíti a *Czerwie* együttes előadásában.

A visszaszerzett függetlenség elválaszthatatlanul összekapcsolódik a szabadság fogalmával, amelyért az utóbbi évszázad során Lengyelországnak többször meg kellett küzdenie. A szabadságnak azonban sok dimenziója és arca van, amit az idei filmek is szemléltetnek, mind az egyén, mind a nemzet tekintetében. Túlnyomó részük igaz történeteken alapul, hiszen a legérdekesebb forgatókönyveket maga az élet írja.

A nézők olyan hétköznapi emberek sorsát ismerhetik meg, akik a legkegyetlenebb időkben, vagyis a háború ideje alatt éltek, mégis, amikor a leginkább számított, hősiessen helyt álltak. A *Letépett kalászz* egy parasztlány alakját idézi fel, aki az I. világháború során mártírhalált halt a hit és az emberi méltóság védelmében. A *kiátkozott* c. film a lengyel antikommunista felkelés hőseiről szól, tisztelettel adózva azoknak a katonáknak, akik a II. világháború után a szovjet megszállás ellen harcoltak, és akiknek nem csak kínvallatással és halállal kellett szembenézniük, hanem azzal is, hogy a népi hatalom minden nyomukat megpróbálta kitörölni a közösség emlékezetéből.

A népiirtás és a veszteség traumájával szembesülnek A *madarak Kigaliban énekelnek* c. film szereplői. A lengyel alkotók ráirányítják a néző figyelmét annak nehézségeire, hogy egy tragédia megtapasztalása után hogyan lehet normális életet folytatni. Bár Ruanda messzinek látszik a maga problémáival, a rossz és a gyűlölet mechanizmusa meglepően univerzális.

Ugyancsak az erkölcsi dilemmákat érinti a *Gyilkos vagyok* c. pszichológiai thriller, mely a XX. sz. hetvenes éveiben történt eseményeket eleveníti fel, ábrázolva az egyén és a totalitárius rendszer konfliktusát.

A szabadság személyes dimenzióját veszi szemügyre a következő két mű. A *Legjobb* c. film Jerzy Górski életútját mutatja be, akinek a legmélyebbre kellett süllyednie ahhoz, hogy heroikus csatát vívjon saját gyengeségével és kiváló sportolóvá váljon. A minden korlátot legyőzni képes belső erőt csodálhatjuk meg a *Carte blanche* c. filmben is, melynek főszereplőjét a súlyos fogyatékoság sem bírja megakadályozni hivatása megvalósításában.

A filmfesztivált meglepetés, egy tudományos-fantasztikus mű koronázza meg. Az *Ádám varázsdoboz* c. film rendhagyó vígjáték, mely az időutazásról és a téridő határait elsöprő szerelemről szól.

Nyolc film, nyolc történet a szabadságról, nyolc feledhetetlen est a lengyel filmművészet remek alkotásaival.

Külön figyelmet szeretnénk felhívni néhány filmre:

Először is a **MANIA** című 1918-as némafilmre, amelyben – többek között – lengyel és magyar alkotók találkoztak egy berlini filmstúdióban. A főszerepet a némafilm lengyel sztárja, Pola Negri játszotta, aki később a korszak legnagyobb hollywoodi filmcsillaga, Rudolph Valentino felesége lett, a rendező-operatőr pedig Illés Jenő volt, az ismert magyar mérnök, művész és filmújító. Ez a páros később még többször találkozott a kamerák előtt.

A KIÁTKOZOTT c. film utáni találkozón vendégünk lesz Marcin Kwaśny, színész és a film producere, akinek nagy mértékben köszönhető, hogy a film készítésének kezdeti költségeit, kb. 130 ezer eurót a jövőbeni nézők adományaiból gyűjtötték össze (a film teljes költségvetése mintegy 625 ezer euróra rúgott). Adakoztak otthon és külföldön élő lengyelek is, nagyon sokan várták ugyanis, hogy film szülessen a második világháború után a kommunisták ellen tovább harcoló csoportokról és azok felszámolásáról. Marcin Kwaśny első nagy játékfilmje egyébként a magyar „Vadászat az angolokra” című film volt, Bagó Bertalan rendezésében.

A háború a Krauze házaspárnak köszönhetően még egyszer megjelenik kínálatunkban. **Krzysztof Krauze** és felesége, **Joanna Kos-Krauze** – akiknek közös munkásságát olyan kitűnő, nemzetközileg is számon tartott filmek jegyzik, mint a Karlovy Varyban Kristály Glóbuszt nyert *Az én Nikiforom* /2004/, *A megváltó tere* /2006/ és a *Papusza* /2014/, és amelyek a Lengyel Filmtavaszi műsorán is szerepeltek – hosszú éveket áldoztak arra, hogy a ruandai népirtás mibenlétét valamilyen módon megfogalmazzák. A **MADARAK ÉNEKELNEK KIGALIBAN** forgatásának hetedik napján, 2014 szeptemberében azonban Krzysztof meghalt, így a hatalmas vállalkozás befejezése immár feleségére hárult. A film elvitathatatlan értékei közé tartozik Jowita Budnik és Eliana Umuhire szereppárosa. A két színésznő Karlovy Varyban elnyerte a legjobb női alakítás megosztott díját.

Egy nagyon különleges vendégünk is érkezik Budapestre: Jerzy Górski triatlonista, akinek élete történetéről született meg **A LEGJOBB** című film. Lengyelországban az utolsó néhány évben több életrajzi film született, olyan híres lengyelekről mint pl.: Władysław Strzemiński (Emléképek), Zdzisław Beksiński (Az utolsó család), Maria Skłodowska-Curie, Zbigniew Religa (Istenek), és még sokan mások. Idei filmünk hőse Jerzy Górski, aki számos komoly bukás után is talált annyi erőt, hogy sikeres harcot vívjon saját gyengeségével és befejezze a halálfutást, első helyet szerezve a Double Iron Triathlon versenyen (7,6 km úszás, 360 km biciklizés és 84,4 km futás!).

Negyedik alkalommal készítenek a budapesti Metropolitan Egyetem diákjai saját projekteket a Lengyel Filmtavaszi filmjeihez. Az idén Łukasz Palkowski *A LEGJOBB* című filmje inspirálta a fiatal grafikusokat.

PROGRAM

2018. április 12. 20:00

MANIA + CZERWIE együttes, 85' / Zártkörű előadás, belépés csak meghívóval!

2018. április 13. 19:00

Ptaki śpiewają w Kigali / Madarak énekelnek Kigaliban, 113'

2018. április 14. 19:00

Carte blanche, 101'

2018. április 14. 21:00

Jestem mordercą / Gyilkos vagyok, 107'

2018. április 15. 19:00

Wyklęty / A kiátkozott, 107'

Az est díszvendége: **MARCIN KWAŚNY**, a film producere és színésze

2018. április 16. 19:00

Najlepszy / A legjobb, 110'

Az est díszvendége: **JERZY GÓRSKI**, a film főhőse

2018. április 17. 19:00

Zerwany kłos/ Letépett kalász, 85'

2018. április 18. 19:00

Człowiek z magicznym pudełkiem/ Ádám varázsdoboza, 103'

A filmeket lengyel nyelven, magyar hangalámondással / felirattal vetítjük.

Művész mozi, Budapest VI., Teréz krt. 30.

Sajtókapcsolat: Takács Gosia, gosia.takacs@instytutpolski.org, tel: 20-4162373

Bővebben: www.lengyelkultura.hu

<https://www.facebook.com/Lengyelfilmtavas/?fref=ts>